

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ของพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ที่มีอายุ ตำแหน่ง และระดับการศึกษาแตกต่างกัน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในงาน ของพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ที่มีอายุ ตำแหน่ง และระดับการศึกษาแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจที่จะย้ายตึกปฏิบัติงาน ความตั้งใจจะลาออกจากงาน และความตั้งใจจะศึกษาต่อ กับ ความพึงพอใจในงานของพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

สมมติฐานในการวิจัย

1. พยาบาลในกลุ่มอายุสูงมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลทางบวกสูงกว่าพยาบาลในกลุ่มอายุต่ำ
2. กลุ่มพยาบาลตำแหน่งหัวหน้าตึก ผู้ช่วยหัวหน้าตึก พยาบาลประจำการ และพยาบาลฝึกหัด มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล แตกต่างกันไปหาน้อย ตามลำดับ
3. กลุ่มพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาลในระดับปริญญาโท ปริญญาตรี อนุปริญญา และประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลทางบวก แตกต่างกันไปหาน้อย ตามลำดับ
4. พยาบาลในกลุ่มอายุสูงมีความพึงพอใจในงานสูงกว่า พยาบาลในกลุ่มอายุต่ำ
5. กลุ่มพยาบาลตำแหน่งหัวหน้าตึก ผู้ช่วยหัวหน้าตึก พยาบาลประจำการ และพยาบาลฝึกหัด มีความพึงพอใจในงานแตกต่างกันจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ
6. กลุ่มพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาลระดับปริญญาโท ปริญญาตรี อนุปริญญา และประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ มีความพึงพอใจในงานแตกต่างกันจากน้อยไปหามาก ตามลำดับ

7. ความตั้งใจที่จะย้ายตึกปฏิบัติงาน มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับความพึงพอใจในงาน
8. ความตั้งใจจะลาออกจากงาน มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับความพึงพอใจในงาน
9. ความตั้งใจจะศึกษาต่อ มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับความพึงพอใจในงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ระดับหัวหน้าตึก ผู้ช่วยหัวหน้าตึก พยาบาลประจำการ และพยาบาลฝึกหัด จำนวน 42 คน 72 คน 328 คน และ 80 คน ตามลำดับ ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มจากทุก ๆ ฝ่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้แบ่งออกเป็น 4 ชุด ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว และความตั้งใจ
2. มาตรฐานเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
3. มาตรฐานความพึงพอใจในงาน JDI แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ลักษณะงาน รายได้ โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง การบังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน
4. มาตรฐานความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอความร่วมมือ และนำจดหมายราชการไปติดต่อกับผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ แล้วจึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ใช้เวลาในการรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ทั้งหมดประมาณ 1 1/2 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSS*) ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. คำนวณค่ามัธยฐานของอายุของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มอายุสูง และกลุ่มอายุต่ำ แล้วนำไปประกอบการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ 4
2. คำนวณหาคะแนนรวม คะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล (Σbe) มาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งแยกเป็น 5 ด้าน และมาตรวัดความพึงพอใจในงานโดยรวม (ΣIV)
3. คำนวณหาคะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล (Σbe) มาตรวัดความพึงพอใจในงาน JDI แบ่งเป็น 5 ด้าน และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามตัวแปร อายุ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน
4. คำนวณความแตกต่างของคะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) จากมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล (Σbe) มาตรวัดความพึงพอใจในงาน JDI แบ่งเป็น 5 ด้าน และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) ระหว่างกลุ่มที่มีอายุสูงและกลุ่มที่มีอายุต่ำ ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ ข้อที่ 4
5. คำนวณหาความแตกต่างของคะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) จากมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล (Σbe) มาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) ระหว่างกลุ่มที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ด้วยวิธีของ Duncan เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2, 3, 5 และ 6
6. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างคะแนนจากมาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (ΣIV) กับคะแนนความตั้งใจที่จะย้ายตึกปฏิบัติงาน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7

7. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างคะแนนจากมาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (Σ IV) กับคะแนนความตั้งใจจะลาออกจากงาน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 8

8. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างคะแนนจากมาตรวัดความพึงพอใจในงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน (JDI) และมาตรวัดความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม (Σ IV) กับคะแนนความตั้งใจจะศึกษาต่อ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 9

ผลการวิจัย

1. พยาบาลในกลุ่มอายุสูง มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลทางบวกสูงกว่าพยาบาลในกลุ่มอายุต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. พยาบาลตำแหน่งหัวหน้าตึก มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลทางบวกสูงกว่า พยาบาลตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าตึก พยาบาลประจำการ และพยาบาลฝึกหัด ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพยาบาลตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าตึกมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลทางบวกสูงกว่า พยาบาลประจำการ และพยาบาลฝึกหัด ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
3. พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลทางบวกสูงกว่า ระดับอนุปริญญาตรี และปริญญาตรีหรือสูงกว่า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
4. พยาบาลในกลุ่มอายุสูง มีความพึงพอใจในลักษณะงาน รายได้ ผู้ร่วมงาน และความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวมสูงกว่าพยาบาลในกลุ่มอายุต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และมีความพึงพอใจในโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
5. พยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันดังนี้
 - 5.1 พยาบาลตำแหน่งหัวหน้าตึก และผู้ช่วยหัวหน้าตึก มีความพึงพอใจในลักษณะงานสูงกว่าพยาบาลประจำการ และพยาบาลฝึกหัด ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
 - 5.2 พยาบาลตำแหน่งหัวหน้าตึก มีความพึงพอใจในรายได้สูงกว่าพยาบาลประจำการ และพยาบาลฝึกหัด ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ พยาบาลตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าตึก มีความพึงพอใจในรายได้สูงกว่าพยาบาลฝึกหัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.3 พยาบาลตำแหน่งหัวหน้าตึก มีความพึงพอใจในโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง สูงกว่าพยาบาลตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าตึก พยาบาลฝึกหัด และพยาบาลประจำการ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ พยาบาลตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าตึก กับพยาบาลฝึกหัด มีความพึงพอใจในโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง สูงกว่าพยาบาลประจำการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5.4 พยาบาลตำแหน่งหัวหน้าตึก มีความพึงพอใจในการบังคับบัญชา สูงกว่า พยาบาลตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าตึก และพยาบาลประจำการ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5.5 พยาบาลตำแหน่งหัวหน้าตึก มีความพึงพอใจในผู้ร่วมงาน สูงกว่าพยาบาล ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าตึก พยาบาลฝึกหัด และพยาบาลประจำการ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .01

5.6 พยาบาลตำแหน่งหัวหน้าตึก และผู้ช่วยหัวหน้าตึก มีความพึงพอใจในงาน พยาบาลโดยรวมสูงกว่าพยาบาลประจำการ และพยาบาลฝึกหัด ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .01

6. พยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาลระดับ ต่างกัน มีความพึงพอใจในงานด้านต่าง ๆ แตกต่างกันดังนี้

6.1 พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาลระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ มีความพึงพอใจในลักษณะงานสูงกว่า ระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีหรือสูงกว่า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

6.2 พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาลระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ มีความพึงพอใจในรายได้สูงกว่า ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

6.3 พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาลระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ มีความพึงพอใจในโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง สูงกว่าระดับ ปริญญาตรี หรือสูงกว่า และระดับอนุปริญญา ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

6.4 พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาลระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ มีความพึงพอใจในผู้ร่วมงานสูงกว่าระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6.5 พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการพยาบาลระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ มีความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวมสูงกว่าระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

7. ความตั้งใจที่จะย้ายตึกปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับความพึงพอใจในลักษณะงาน รายได้ โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง ความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม การบังคับบัญชา และ เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลจากมากไปหาน้อยตามลำดับที่ระดับนัยสำคัญ .001 และมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับความพึงพอใจในผู้ร่วมงาน ที่ระดับนัยสำคัญ .01

8. ความตั้งใจที่จะลาออกจากงานของพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับความพึงพอใจลักษณะงาน ความพึงพอใจในงานพยาบาลโดยรวม เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ความพึงพอใจในรายได้ โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง และการบังคับบัญชา จากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญ .001 และมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับความพึงพอใจในผู้ร่วมงาน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

9. ความตั้งใจจะศึกษาต่อของพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับความพึงพอใจในรายได้ และลักษณะงานที่ระดับนัยสำคัญ .01 และ .05 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. อาจทำการศึกษาเพิ่มเติมในพยาบาลระดับอื่น ๆ และผู้ช่วยพยาบาล ซึ่งเป็นระดับที่อยู่ในสายงานเดียวกัน และศึกษาในกรณีที่ใช้ตำแหน่งเป็นตัวแปรควบคุม แล้ววัดความพึงพอใจในงานของพยาบาลที่มีอายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน เพราะตัวแปรตำแหน่งมีผลกระทบต่อความพึงพอใจในงานได้มากที่สุด

2. ศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้ความพึงพอใจในงานทุก ๆ ด้าน และ เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลเป็นตัวทำนาย ความตั้งใจจะลาออกจากงาน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน ที่มีปัญหาการลาออกจากงานได้
2. ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณาในการแก้ปัญหาการลาออกจากงานและการย้ายตึกปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการพยาบาลและบำรุงขวัญ ของพยาบาลซึ่ง เป็นบุคคลสำคัญต่อองค์กรโรงพยาบาล เช่นเดียวกับบุคลากรอื่น ๆ
3. สามารถนำวิธีดำเนินการวิจัย ตลอดจนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้กับพยาบาลในองค์กรของรัฐหรือองค์กรอื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย